

Barometr gospodarczy notuje poprawę

a statystyka znaczny i stały wzrost zatrudnienia

Najbardziej widomym znakiem poprawy sytuacji gospodarczej jest wzrost stanu zatrudnienia. Większa liczba pracujących to rozszerzenie zbytu, to wzrost dochodów skarbowych. Stąd olbrzymie znaczenie w programach gospodarczych poszczególnych państw posiada wzrost zatrudnienia. Na każdym bowiem państwie ciąży dziś wielka cyfra bezrobotnych.

Pomoc doraźna jest wskazana, ale nie rozwiązuje zagadnienia bezrobocia. Dziś domagają się wszyscy walki z bezrobociem, idącej w kierunku stwarzania nowych warsztatów pracy, nowych możliwości zarobkowych.

W niektórych państwach prowadzona jest szeroko zakrojona akcja ze środków państwowych. Są to przeważnie planowo prowadzone roboty publiczne. Gdzie indziej znowu przez ogólne ożywienie życia gospodarczego różne przedsiębiorstwa prywatne zwiększają swój stan zatrudnienia, a tym samym zmniejszą się odsetek bezrobotnych.

W Polsce prowadzi się walkę z bezrobociem obu wyżej wspomnianymi sposobami. A więc z jednej strony przy pomocy finansowanych przez Skarb robotach publicznych oraz dzięki odpowiedniej ogólnej polityce gospodarczej. Kładzie się nacisk w pierwszym rzędzie na umożliwienie powstawania nowych warsztatów pracy, które w odróżnieniu od robót publicznych, mających charakter sezonowy, zwiększyły na stałe stan zatrudnienia.

Dane za styczeń i luty 1938 przy porównaniu z odpowiednimi danymi za rok ubiegły wskazują poważny i stały wzrost zatrudnienia we wszystkich gałęziach przemysłu.

W lutym 1938 było ogółem zatrudnionych w górnictwie, hutnictwie oraz w zakładach przemysłu przetwórczego 742 tys. osób, gdy w tym samym okresie 1937 ilość zatrudnionych wynosiła 668.600. W styczniu zaś 1938 cyfra ta wynosiła 725.500. Widzimy więc stały wzrost.

Jeszcze wyraźniej występuje to w poszczególnych gałęziach. W przemyśle przetwórczym zatrudnionych było w styczniu 559.900 w lutym zaś 576.500, podczas gdy w lutym roku ubiegłego 522.000. W górnictwie w lutym roku ubiegłego 95.600 w lutym 1938 106.800. W hutnictwie zanotowano wzrost z

43.300 na 50.500, w metalowym z 126.000 na 153.000, mineralnym z 42.300 na 47.700, wreszcie w elektrotechnicznym z 13.000 na 16.000, a chemicznym z 42.000 na 46.000.

Należy przy tym podkreślić, że według danych statystycznych

wzrosła również ilość dni pracy. W przemyśle przetwórczym przez pełny tydzień pracowało w styczniu br. 388.000 robotników, a w lutym 424.000.

Dla pełnego zobrazowania położenia gospodarczego wymienimy jeszcze, że w styczniu

1938 naładowano dziennie na kolejach naszych 11.800 wagonów różnych towarów, w lutym cyfra ta podniosła się do 12.700, podczas gdy w lutym 1937 wynosiła ona tylko 11.800, a więc tyle co w styczniu bieżącego roku.

Pod groźbą bagnietów i rewolwerów

czerwoni wysyłają ochotników cudzoziemskich na front

NOWY JORK. — Prasa amerykańska zamieszcza od pewnego czasu opisy o działaniach brygady międzynarodowej walczącej po stronie czerwonych w Hiszpanii.

Z opisów tych wynika, że około 9.000 ochotników, pochodzących zarówno z Ameryki Północnej jak i Południowej znajduje się w szeregach wojsk republikańskich. Bataliony cudzoziemskie zostały zdziesiątkowane podczas ostatnich walk na odcinkach Teruel i Gandesa.

Znany amerykański komunist z Los Angeles Honeycombe, który przebywał przez długi czas w Hiszpanii i który się schronił obecnie do Perpignan, oświadczył, że zaledwie 500 ochotników amerykańskich pozostało przy życiu.

Wielu z nich po wygaśnięciu swych kontraktów, zawartych na przeciąg 6 miesięcy, domaga się powrotu do kraju. Jednakże wojskowe władze republikańskie pod groźbą bagnietów i rewolwerów wysyłają ochotników cudzoziemskich z powrotem na linię frontu.

Znany przewodca komunistów francuskich André Marty, który jest przydzielony do głównej kwatery wojsk republikańskich w Barcelonie, oświadczył, że zastrzeli każdego ochotnika amerykańskiego, który chciałby powrócić do swej ojczyzny.

Honeycombe dodał, że do

wództwo wojsk czerwonych wykazało swą nieudolność i że tylko dzięki waleczności od-

ziałów międzynarodowych czerwoni mogli walczyć dotychczas.

Niezwykły romans w więzieniu

Strażniczka więzienna na łowie oskarżonych

Wczoraj w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie toczyła się sensacyjna sprawa strażniczki więzienia w Łomży Mackiewiczowej, i zawodowego złodzieja łódzkiego, Michniewicza, oskarżonych o kradzież rzeczy, należących do więźniarek.

Do wiadomości zarządu więzienia wpływały częste skargi więźniarek, które wychodziły na wolność, że spośród przedmiotów przez nie posiadanych giną cenniejsze rzeczy. Dowodziło to, że kradzieży dopuszcza się ktoś z personelu więziennego.

Zwrócono uwagę na strażniczkę Mackiewiczową, której kontakt z zawodowymi złodziejami, odsiadującym karę w więzieniu w Łomży, wydał się mocno podejrzanym. Więzienie w Łomży ma bowiem dwa oddziały dla mężczyzn i kobiet.

Mackiewiczowa uczyniła Michniewicza porządkowym na oddziale i z tego tytułu miała dostęp do korytarzy oddziału kobiecego. Często widziano 48 letnią strażniczkę w towarzysztwie 24 letniego złodzieja

w kancelarii, ale początkowo brano to za kontakt ściśle służbowy.

Już w toku wszczętego dochodzenia o kradzież rzeczy więźniarek, przekonano się jednak, że nie był to kontakt natury służbowej, ale raczej erotycznej. O stosunkach tych świadczyły nader wymownie pewne ślady.

Michniewicza poddano przesłuchaniu i przyznał się on zarówno do utrzymywania stosunków miłosnych z dozorczynią więzienną jak i okradania więźniarek. Kradzież dokonywał w ten sposób, że Mackiewiczowa wpuszczała go do kancelarii więziennej wówczas, kiedy był tam już przygotowane tobołki opuszczających więzienie.

Z tobołków tych wyjmował cenniejsze przedmioty i łupem dzielił się z kochanką. Mackiewiczowa kategorycznie zaprze-

czyła stawianym jej zarzutom. Przeprowadzono rewizję, nie wyliczając osobistej.

U Mackiewiczowej znaleziono krawatkę, należąca do jednej z więźniarek. Krawatki tej Mackiewiczowa użyła zamiast pękniętej podwiązki. Ponadto w piecu, do którego dostęp miała wyłącznie Mackiewiczowa, ujawniono inne rzeczy, będące własnością aresztantek.

Mackiewiczowa i Michniewicz stanęli przed Sądem Okręgowym w Łomży, który skazał obydwójce po półtora roku więzienia.

Od tego wyroku zaapelowali skazani i wczoraj sprawa ta znalazła się w Sądzie Apelacyjnym, któremu przewodniczył w-przesz Illnicz.

Obronę oskarżonej Mackiewiczowej wnosili adw. J. Kanarek.

Śmiertelna wygrana na loterii

Pieniądze nie przyniosły szczęścia

Angielski robotnik, Jerzy Cuffin, wygrał w roku 1932 na loterii 30.000 funtów (około 600.000 zł). Przed tym żył z żoną szczęśliwie z pensji wynoszącej 6 funtów tygodniowo i był bardzo zadowolony z życia.

Po wygraniu na loterii kupił wspaniałą willę składającą się z 8 pokoiów, samochód i zaangażował szofera, któremu płacił tyle, ile przed tym zarabiał. Każdego rana napuszczony jak paw opuszczał willę, kurząc grube cygaro, wsiadał do auta jechał do banku, gdzie podejmował pieniądze i udawał się do knajpy, skąd wracał do domu dopiero późną nocą, upity do utraty przytomności.

Podobny tryb życia prowadził Cuffin w ciągu kilku lat, aż w końcu zmarł wskutek nad-

miernego rozpicia się. Pozostał w majątku tylko 5 funtów. Pieniądze na pogrzeb wdowa po nim musiała sobie pożyczyć u znajomych.

Pani Cuffin oświadczyła, że gdy dowiedziała się o wielkiej wygranej, przypuszczała, że teraz nadejdą dni beztrudności. Obecnie jednak przeklina wygraną, która zburzyła jej szczęście rodzinne. Mąż zanim stał się tak bogaty, prawie że nigdy wieczorami nie wychodził z domu i rzadko zaglądał do kieliszka. Nigdy między małżonkami nie dochodziło do sporów. Pani Cuffin nie wyobrażała sobie, że istnieje szczęśliwsze małżeństwo. Wielka wygrana nie przyniosła jej szczęścia, a tylko kłopoty. Obecnie pozostała ona bez środków do życia.

„Spółka” szpiega z defraudantem

Za skradzione pieniądze nieuczciwy kasjer chciał zwiedzić Polskę

Na stacji w Radomiu pracował w charakterze kasjera ekspedytury Kędziński.

Mimo niezbyt dużej pensji kasjer ubrany był zawsze z wyjątkową elegancją i nie brak mu było pieniędzy na wesołe zabawy z kolegami.

W końcu wyszło na jaw, skąd Kędziński bierze środki na te przyjemności. Gdy pewnego dnia nie przybył on do pracy, zainteresowano się jego nieobecnością. Przeprowadzona rewizja kasy wykazała brak 6550 zł. Było to przed paru tygodniami.

Powiadomiona policja rozpoczęła poszukiwania za zbiegiem i w rezultacie został on ujęty przed dwoma dniami.

Dochodzenie ustaliło, iż Kędziński udał się po dokonaniu sprzeniewierzenia do Warszawy i złożył 5.000 na książeczkę P. K. O. Resztę zatrzymał sobie „na drobne wydatki”.

Odwiedzając nocne lokale, defraudant poznał w jednym z nich znanego aferzystę Stefana Targowskiego, karanego 9-miesięcznym więzieniem za działania szpiegowskie na rzecz jednego z państw ościennych.

Po wypiciu paru butelek wódki obaj panowie przypadli sobie do gustu i postanowili razem udać się na „gościnne występy” do innych miast Polski.

Za pieniądze, skradzione przez Kędzińskiego, „koledzy” zaopatrzyli się w zapas ubrania i bielizny, po czym opuścili

stolicę, udając się do Poznania, stamtąd zaś na teren Śląska.

Po przybyciu do Będzina na stacji sensacyjny zwrot w przyjaźni przestępców. Targowski porzucił przyjaciela, zabierając mu „na pamiątkę” portfel, zawierający około 1000 zł.

Rozgoryczony postępkami towarzysza Kędziński udał się w pościg za zbiegiem, nie powiodło mu się to jednak, sam bowiem został aresztowany przez policję sosnowiecką. Targowski podzielił jego los w kilka dni po nim.

Badany kasjer - defraudant wyznał, iż skradł pieniądze z kasy, chciał bowiem zwiedzić Polskę, a nie miał na to środków.

Samobójstwo 12-letniego chłopca

Powodem tragicznego kroku dziecka

była... nieszczęśliwa miłość

Koła towarzyskie Londynu zostały wstrząśnięte wiadomością o samobójstwie 12-letniego Herberta Statera, syna znakomitego lekarza londyńskiego.

Gdy rodzice chłopca wrócili w sobotę wieczorem z teatru, znaleźli w kuchni zwłoki dziecka. Chłopiec zaopatrył się w klucz do szafy, w której ojciec przechowywał lekarstwa i otrul się.

Na biurku ojca zostawił on list o następującej treści:

„Rozstaje się z życiem wskutek nieszczęśliwej miłości. Musicie mi wybaczyć, że sprawię wam tym

wiele cierpienia. Nie mogłem jednak żyć bez ukochanej.”

Rodzice ustalili, że chłopiec kochał się w starszej od siebie o 4 lata córce sąsiadów. Wysłał do niej często listy miłosne, na które nie otrzymywał odpowiedzi. Młode tak się tym przejęło, że postanowił odebrać sobie życie. Również wysłał list pożegnalny do ukochanej.

Matka młodego samobójcy tak się przejęła tragiczną śmiercią synka, że dostała wstrząsu nerwowego i została przewieziona do szpitala.

Warszawski lekarz uwodziciel

przez 3 lata oszukiwał narzeczoną i przegrał proces

Z Wiednia do Warszawy przyjechał absolwent tamtejszego uniwersytetu, niejaki P., i postanowił rozpocząć praktykę lekarską. W tym celu podjął starania o nostryfikowanie zagranicznego dyplomu. W międzyczasie jednak poznał córkę zamożnego przemysłowca, pan-

Czkawka

— Co ja cierpię z moją żoną! — westchnął pan Pipman. — Ona ma chroniczną czkawkę! Ona czka od rana do nocy i w nocy też. I kiedy nią wstrząsa czkawką, to wszystko w domu się trzęsie. To nie jest już czkawka, to jest jakaś czkawica... Mam wciąż wrażenie, że jest trzęsienie ziemi! Ja żyję, jak na wulkanie.

— Czy pan już próbował nastraszyć żonę? — spytał współczujący słuchacz.

Pan Pipman uśmiechnął się gorzko.

— Czy próbowałem straszyć? Dobrze sobie! Ja ją tak nastraszyłem, że o mało co sam nie umarłem ze strachu!

— Krzykiem?

— He, he! Krzykiem? Krzykiem pan nastraszył moją żonę? Pan jej nie zna! Do jutra pan może krzyczeć i ona się nie przestraszy! Nie, panie szanowny! To było coś grubszego.

— Manowicie?

— Podłożyłem jej pod łóżko petardę. I jak tylko żona się położyła, to petarda wybuchła. To był huk, jak z armaty. Wszystkie szuby wyleciały, a żona wypadła z łóżka.

— No i co? Pomogło?

— Owszem. Straciła czkawkę... Ale mówię też straciła!

— Co takiego?!

— Tak, tak, panie szanowny, z tego strachu zaniemówiła.

— I co pan zrobił?

— Położyłem z nią do doktora. Doktor mi powiedział, że trzeba ją nastraszyć, żeby odzyskała mowę. No to co robię?

Znow podłożyłem pod łóżko petardę. Jeszcze dwa razy większą. I znow był wybuch, że się sufit spali!

— No i co? Żona odzyskała mowę?

— Owszem, odzyskała. Ale czkawkę też odzyskała. Na nowo zaczęła czkać i jeszcze mocniej niż przed tym.

Co miałem robić? Podłożyłem trzecią petardę! I znow przestała czkać. Ale mówię też przestała!

Trzeba było kłaść szwartą petardę i t. d. i t. d.! Mówię panu, moje mieszkanko wygląda, jak pobożowisko. Wszystko zrujnowane od wybuchów. Nie ma ani kawałka całego szkła.

— Ale, panie szanowny! Po ósmej petardzie moja żona się przyzwyczaiła do wybuchów, już się nie boi i została przy czkawce! Ipl... Ipl... Przepraszam!

— Co to? Widzę, że pan też ma czkawkę?

— Owszem. Od tych wybuchów rozstroilem sobie nerwy i dostałem nerwowej czkawki. Teraz my z żoną czkamy na dwa głosy.

Napoleon Sadek

nę G., w której zakochał się, zwłaszcza że jak sędzić można było z okoliczności, posag wien wypaść dość okazały.

Rodzice pany chętnym okiem patrzyli na konkury zagranicznego doktora i obiecali mu przyjść z pomocą przez czas trwania pracy nostryfikacyjnej. Młody człowiek zgodził się: pensja miesięczna w wysokości 300 zł, wykupowanie i prezenciki, wynosiły przecież więcej, niż młody lekarz mógł zarobić w pierwszych czasach praktyki. Nie też dziwnego, że praca nad nostryfikowaniem dyplomu, przedłużała się w sposób niepomiarowy. Wciąż wyrastały nowe rzekome przeci-

Tak przez 3 lata p. P. pozostawał na utrzymaniu rodziców. G., mając na swe usprawiedliwienie, że pracował nad nostryfikacją dyplomu, o którą za biegał w Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie. Dzień, w którym P. złożył końcowe egzaminy, zamiast dniem radości stał się dla rodziny G. dniem smutku i rozpacz. Zagadnięty

bowiem o termin ślubu dr P. oświadczył, że z małżeństwa rezygnuje, gdyż charakter jego i młodej panny nie zgadzają się.

Po kilku dniach do rady wydziałowej Uniwersytetu w Wilnie wpłynęło doniesienie z podpisem matki panny G. W doniesieniu tym przedstawiono słosu nek młodego lekarza do panny G. i nazwano go oszustem, uwodzicielem i darmozjadem.

Senat Uniwersytetu nakazał dr P. oczyszczenie się ze sławianych mu zarzutów. Dr P., chcąc nie chcąc, wytoczył niedoszłej teściowej skargę o znieważenie. W toku dochodzenia okazało się jednak, że autorką doniesienia nie była pani G., a jej córka, narzeczoną dr P.

W ten sposób zamiast na ślubie młodzi spotkali się ze sobą — naprzeciwko siebie przed Sądem Grodzkim.

Oskarżona G. zaofiarowała przeprowadzenie dowodu prawdy, wyjaśniając, że dr P. jest rzeczywiście uwodzicielem, gdyż przez cały 3 letni okres, nim doszło do porzucenia, utrzymywali ze sobą kontakt, ni-

czym małżeństwo. Sąd Grodzki zaofiarowane dowody odrzucił, wychodząc z założenia, że są to okoliczności dotyczące życia prywatnego i dowód prawdy nie może być przeprowadzany. Zapadł wyrok, skazujący uharaną już locem pannę G. na 2 tygodnie aresztu.

Na innym stanowisku stanął Sąd Okręgowy, przesłuchawszy świadków i, uznając, że zarzuty co do działania oszukańczego i uwodzicielskiego jest prawdziwy, pannę G. uniewinnił. Tym razem oskarżyciel prywatny dr P. wniósł kasację do Sądu Najwyższego.

Wczoraj pikantna ta sprawa znalazła się na forum najwyższej instancji sądowej. Sąd Najwyższy nie dopatrzył się żadnego uchybienia i wyrok uniewinniający pannę G. zatwierdził.

Obecnie dr P. oczekiwane będzie sprawy, którą niechybnie wytoczą mu władze korporacji lekarskiej, nie mogąc tolerować, by w gronie lekarzy znajdował się człowiek, napiętnowany przez sąd jako oszust i uwodziciel.

Barcelona tonie w ciemnościach

Zakłady przemysłowe zostały unieruchomione

SARAGOSSA. Bezpośrednim następstwem zajęcia przez powstańców zapory wodnej Tremp jest unieruchomienie prawie wszystkich zakładów przemysłowych w Barcelonie, których instalacje elektryczne zasilane były prądem z elektrowni sprężonej z tą zaporą.

Barcelona jest prawie zupełnie pogrążona w ciemności, pracownice w fabrykach broni i amuni-

cji została przerwana, a tramwaje unieruchomione.

Mimo apelu generalitat do ludności o zachowanie spokoju i mimo obietnicy dostarczenia prądu elektrycznego z innego źródła, panuje w mieście panika.

Niepokój ludności powiększyła w znacznym stopniu rozszerzona ostatnio wiadomość, jakoby rząd miał się przenieść do Walencji.

Równocześnie wojska powstańcze zyskują wciąż na terenie, posuwając się, mimo rozpaczliwego oporu oddziałów rządowych, w kierunku dróg z Ta-

veja i Camarasa, podczas gdy kolumny legionistów znajdują się już w bezpośredniej bliskości Tortosy.

Wojska rządowe usiłowały dokonać dywersji na froncie Guadalupe, gdzie odniosły na wet przejściowe sukcesy, kontrofensywa jednak powstańców zmusiła je do cofnięcia się po poniesieniu znacznych strat, do pozycji wyjściowych.

LIST DŁUŻNIKA

— W tym tygodniu nie mogłem, niestety, nic panu wpłacić, ale w przyszłym tygodniu otrzyma pan dwa razy tyle.

CHOROBY PŁUC

Gruźlica płuc jest nieubłagana i corocznie, nie robiąc różnicy dla płeć, wieku i stanu, kosi miliony ludzi. — Przy zwalczaniu chorób płucnych bronchitisa uporczywego, męczącego kaszla, grypy itp stosują pp. lekarze

BALSAM TRIKOLAN - AGE

który, ułatwiając wydzielaniu się płwociny, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel.

RADIO

SOBOTA, 9 KWETNIA.

6.15 „Kiedy ranne”. 6.20 Gimnastyka. 6.40. Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 — 11.15 Przerwa. 11.15 Audycja dla szkół: „Śpiewajmy piosenki”. 11.40 Pieśni. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Audycja po ludniowa. 13.00 — 15.30 Przerwa. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 Teatr Wyobraźni dla dzieci. 16.15 Koncert rozrywkowy. 16.50 Pogadanka aktualna. 17.00 Higiena w dawnych czasach — pogadanka. 17.15 Recital fortelianoowy. 17.50 Nasz program. 18.00 Wiadomości sportowe. 18.10 Pogadanka społeczna. 18.15 Muzyka lekka (płyty). 18.30 Program na jutro. 18.35 Audycja dla wsi. 19.00 Audycja dla Polaków za granicą. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 „Fiolet z Montmartre” — operetka. 22.00 „Prośby i rozkazy” — skecz. 22.15 Koncert Orkiestry Marynarki Wojennej. 22.50 Ostatnie wiadomości.

WARSZAWA II (Mokotów)

13.00 Koncert popularny (płyty). 14.00 Parę informacji. 14.05 Program na jutro. 14.10 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.00 Pogadanka aktualna. 15.10 Wiadomości sportowe. 15.15 1000 taktów muzyki. 16.15 — 18.00 Przerwa. 18.00 Muzyka lekka (płyty). 18.30 Recital śpiewaczy. 18.55 Koncert rozrywkowy (płyty). 19.55 Życie kulturalne stolicy. 20.00 — 22.00 Przerwa. 22.00 „Stefan George” — kwadrans poezji. 22.15 Koncert kameralny. 23.05 — 1.00 Muzyka lekka i tańcowa (płyty).

Krociowe defraudacje w K. K. O.

Zaufana urzędniczka w Tarnowie sprzeniewierzyła 17.196 złotych

W najbliższych dniach rozpocznie się w Tarnowie sensacyjny proces przeciwko zaufanej urzędniczce miejscowej K. K. O., starszej, samotnej pannie Stanisławie Królikowskiej, która dopuściła się na szkodę tej instytucji defraudacji, sięgającej sumy 17.196 zł.

St. Królikowska przez 28 lat pracowała w charakterze urzędniczki KKO w Tarnowie, a w roku 1932 objęła prowadzenie lombardu istniejącego przy KKO. W roku 1937 przeszła na emeryturę, a agendy kierownika lombardu objął p. Roman Jasica.

Na początku bieżącego roku sporządzając spis inwentarza Jasica wykrył pewne niedokładności kasowe, o czym zawiadomił dyrektora KKO. Wszczęte w tej sprawie dochodzenia ustaliły, że Królikowska zdefraudowała 17.196 zł.

Pierwszego nadużycia dokonała Królikowska 23 czerwca 1932 roku, przywłaszczając sobie z kasy 150 zł. Wyzyskując zaufanie jakim się cieszyła i rutynę nabytą w ciągu długoletniej pracy brnęła coraz bardziej na drodze występku. Potrafiła ona tak sprytnie operować pożyczkami w księgach kasowych i magazynowych, że de-

fraudacje te wyszły na jaw dopiero po jej przejściu na emeryturę.

Aresztowana Królikowska przyznała się do zarzucanych jej czynów. Początkowo przyznawała sobie pieniądze z kasy, przypuszczając, że będzie mogła je zwrócić. Gdy jednak nie była w możności wyrównać zaciągniętych „pożyczek” kradła dalej. Na co i gdzie wydała pieniądze, nie pamięta.

Najbardziej zagadkową w tej sensacyjnej aferze jest okoliczność, w jakim celu dopuściła się Królikowska tych defraudacji. Osoba starsza, samotna, licząca obecnie ponad 60 lat żyła bardzo oszczędnie i powszechnie przypuszczano, że odkłada jeszcze pieniądze z pensji. Prokuratura Sądu Okręgowego w Tarnowie ukończyła już dochodzenia i obecnie przygotowuje akt oskarżenia w tej sensacyjnej sprawie.

DINOL-DONT

rzeczywiście 2304b 7ERUW

Pożyczył zbirowi na bilet

Niezwykła wizyta włamywa za

Adwokatowi będzińskiemu Gliksmanowi złożono w tych dniach niezwykle wizytę. Zgłosił się do niego elegancko ubrany jegomość i, przedstawiając się za włamywacza i kasiarza Wacława Godlewskiego, oświadczył z rozbijającą szczerością, że zamierza dokonać włamania w Dąbrowie Górniczej. Nie miał jednak pieniędzy na podróż, prosił, aby adwokat pożyczył mu 2.70 zł.

Adwokat wręczył Godlewskiemu dwa złote i zaraz po je-

go odejściu zawiadomił o tej niezwyklej wizycie policję. Godlewskiego zatrzymano. Okazało się, że jest zawodowym włamywaczem i przybył na gościnne występy do Zagłębia z Brześcia nad Bugiem

Równocześnie stwierdzono, że podobne wizyty Godlewski składał w ciągu ostatnich dni różnym instytucjom i osobom prywatnym. Godlewskiego przekazano do dyspozycji władz sądowych

Hallo!...
Nasz sekret?

To publiczna tajemnica!
PALMOLIVE!

Wyobraźcie sobie, jak delikatna była skóra tych pięciu małości urodzonych przed czasem! Dlatego lekarze polecają tylko olejek oliwkowy dla ich pielęgnowania. Później wybrali jedno mydło i to na olejku oliwkowym... Palmolive!

Jaka cenna rada i dla Ciebie, Piękna Pani, jeśli pragniesz zdobyć czystą cerę i skórę gładką, jak aksamit. Powierz starania o piękno własne i dzieci mydłu Palmolive. Jeszcze to mydło piękności, zapewniające zawsze doskonałe rezultaty.

„Z chwilą gdy można było użyć mydła z wodą, wybrałmmy wyłącznie mydło Palmolive do codziennej kąpieli tych sławnych w całym świecie dzieci”.

Dr Allen Roy Daff

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Tadeusz znalazł się w domu Niemców. Matka-Niemka, podejrzewając, że jest szpiegiem pobięła do policji by go wydać, ale jej córka w międzyczasie zawiadomiła go o grożącym niebezpieczeństwie, ujęła jego rękę i wraz z nim wyszła z mieszkania.

Dziewczyna prowadziła Tadeusza, tak jak gdyby był małym dzieckiem. Znaleźli się teraz gdzieś na ciemnym podwórzu, stąpali po grząskiej ziemi.

Słyszał urwany, szybki oddech dziewczyny. Nie wypuszczała z dłoni jego ręki i szeptała po cichu:

— Proszę pana, matka poleciła mi pana strzec, żeby pan nie wyszedł z domu. Ale ja będę musiała wrócić i sama siebie związać... Inaczej nie potrafię wytłumaczyć matce i policji w jaki sposób pan zbiegł...

— Ależ, moja droga dziewczyno, przecież pani mnie nie zna wcale, czemu się pani dla nieznajomego tak poświęca?

Nie odpowiadała. Namyslała się jak widać, co ma odrzec. Wokoło panowała cisza i ciemność, tylko z dala migotały światła. Dziewczyna w końcu odpowiedziała szeptem:

— Szkoda mi pana... Ma pan takie piękne oczy... A przecież szpiegów rozstrzelują natychmiast...

— Nie jestem szpiegiem. Zapewniam panią, że nie mam wspólnego ze szpiegiem.

— Wiem... Ale moja matka... Wie pan ona jest bardzo podejrzliwa... No, śpieszmy się, nie ma czasu...

Dobiegli do jakichś drzwi. Dziewczyna wyjęła z fartucha klucz i otworzyła te drzwi. Rozległo się jakieś ciche skrzypienie.

— Ostrożnie — powiedziała. — Tu kilka schodków. Niech pan uchwyci moją dłoń.

Tadeusz poczuł zapach kartofli i siana... Począł powoli i ostrożnie schodzić na dół.

— Tu przechowujemy warzywa i siano. Matka moja nigdy tu nie przychodzi, mówiła tonem, który znamienował, że jest dumna z tego, co teraz czyni.

— Matka moja szła tędy i spadła ze schodków, odtąd twierdzi, że tu jakiś zły duch ją uraczył i nie chce tutaj przychodzić... Zawsze posyła mnie...

— A czy nie macie służącej? — pytał Tadeusz, chcąc wiedzieć, czy jest tu zupełnie bezpiecznie.

— Przed wojną mieliśmy służbę, ale teraz czasy się zupełnie zmieniły. Niech pan tu zostanie do północy, — powiedziała drżącym głosem. — Gdy matka moja tylko usnie, przyjdę... Przyniosę panu jedzenie... Ma pan tu siano i może się pan dobrze wyspać...

— A czy zamyka mnie tu pani? — zapytał zaniepokojony Tadeusz.

Chwilę miał wobec niej podejrzenie, że gra z nim teraz, pragnie go zamknąć by nie uciekł, a po tym oddać go w ręce policji, jak zwykłego szpiega.

Ależ nie... To podejrzenie wydało mu się wnet śmieszne. Ta dziewczyna jest zbyt prosta i bezpośrednia, by się miała zdobyć na taki kawał. Po prostu spodobał się jej, a teraz drży z pożądania...

— Oczywiście muszę pana zamknąć — odrzekła dziewczyna. — Matka mogłaby poznać, że tu ktoś jest.

— Ma pani rację! Jaka pani jest dobra, moja droga dziewczyno!

— Do widzenia, drogi chłopcze... — padła nagle w jego ramiona.

Znów ucałował jej wargi, odwzajemniła mu się namiętnym pocałunkiem. Ale wnet wyswobodziła się z jego ramion, szepcąc:

— Każda chwila może teraz zaważyć.

Ciemno było, Tadeusz nie widział nic wokoło. Słyszał tylko, jak dziewczyna wyszła i zamknęła za sobą kłódkę.

Tadeusz pozostał sam w komórze. Miał wiele czasu do rozmyślenia. Począł zastanawiać się nad nowopowstałą sytuacją. Po co właściwie uległ namowom dziewczyny i pozwolił zamknąć się w tej komórze? Czemu nie zostawił jej tu i nie poszedł sam dalej w drogę? Zapomniał nawet zapytać, gdzie się teraz znajduje.

Ale przecież i tak nie miał teraz siły, by wędrować dalej. Jest tak zmęczony, że odczuwa ból w całym ciele, w kościach. Czyż nie jest wyczerpany swymi dotychczasowymi przeżyciami?

Nie, na pewno nie dałby teraz sobie rady, nie potrafiłby pójść dalej.

Tadeusz padł na siano i natychmiast usnął.

Niemka - matka, wzburzona z powodu tego

spotkania i zła na córkę za jej opór, biegła raczej aniżeli szła w stronę posterunku policji, by zawiadomić o tajemniczym przybyśzu. Do posterunku było aż przeszło trzy kilometry drogi.

Posłepowanie jej córki gorszyło ją bardzo, postanowiła nauczyć ją. Gdy tylko wróci od domu, natychmiast napisze list do jej narzeczonego, pana Geczke i zawiadomi go, jak córka postępuje wobec swej matki.

Po drodze spotkała kilku znajomych, ale nikomu nie opowiedziała, dokąd idzie i w jakim celu.

Po co ma o tym opowiadać? Ludzie mogą wygadać się, albo powziąć jakieś podejrzenie wobec niej. Nie dobrego z tego nie przyjdzie. Lepiej, jeśli jak najprędzej dobiegnie na posterunek i jeśli okaże się, że ten bubek to naprawdę szpieg, wtedy ona — pani Matylda Mannheim otrzyma na pewno wynagrodzenie.

To co pani Mannheim nazywała Polizei-Præsidium, był to zwykły prowincjonalny posterunek policji, w którym urzędowało trzech policjantów i cywilny sekretarz.

Pani Mannheim weszła do kancelarii, gdy sekretarz grał właśnie w karty z jednym z policjantów. Gdy zauważył, że ktoś wszedł, zmrużył oczy, jak gdyby chciał się lepiej przyjrzeć, kto tam jest.

— O co chodzi? — zapytał zagniewany.

— Jestem Matylda Mannheim z Prostken. Właściwie, z okolic Prostken...

— Ale o co chodzi? — zapytał niespokojnie sekretarz, przeglądając swoje karty.

— Sprawa jest następująca — westchnęła pani Mannheim — Przed pięciu godzinami szliśmy drogą i zauważyliśmy zemdłego młodego mężczyznę... Drwale pomogli nam go zanieść do nas do domu, bo nasz dom był najbliższy... Jestem bardzo łitościwa... Zawsze w potrzebie przychodzę ludziom z pomocą...

— Ale co się stało? Niech pani powie krótko o co chodzi?

— Właśnie, mój panie, muszę opowiedzieć, jak się to wszystko stało. — odrzekła pani Mannheim — A więc drwale przynieśli do mnie młodzieńca, który zemdlał. Po tym wrócił do siebie, najsamprzód myślałam, że umiera...

Sekretarz wałnął pięścią w stół i krzyknął:

— Ale od stu tysięcy par beczek prochu — o co pani chodzi? Zaraz wyrzucę panią stąd!!!

Pani Mannheim odrzekła wielce zdenerwowana:

— Chodzi o to, że pan się na mnie złości, a ja złowiłam szpiega...

— Szpiega? — wykrzyknęli naraz wszyscy — Gdzie on jest?

— Wysłuchajcie teraz, to opowiem od początku — odrzekła triumfująco pani Mannheim, widząc jakie wrażenie wywarły jej słowa.

(Dalszy ciąg jutro)

Tajemnice szpiegostwa

W sidłach szantażu

Sensacyjna afera pułkownika Redla

Grigoriew zapukał do pokoju „pana Dietricha” i gdy ten mu otworzył, oświadczył, że jest z żandarmerii i poprosił o dokumenty. „Pan Dietrich” zadośćuczynił jego żądaniu i wręczył mu paszport.

42.

Grigoriew uważnie przeglądał paszport, przerzucając kartki. Na gło zauważył czerwony papier. Wyjął go i przeczytał. Momentalnie zmienił się wyraz jego twarzy. Ze zdziwieniem spojrzał na uśmiechniętą twarz mężczyzny o długiej siwej brodzie i oświadczył:

— Proszę mi wybaczyć, pan chyba rozumie, że nie wiedziałem, dlaczego mi pan od razu nie powiedział, że pan jest...

Grigoriew urwał w połowie i zwracając się do służby, rzekł:

— Możecie już iść, tu zaszło pewne nieporozumienie...

A gdy został sam z „panem Dietrichem”, oświadczył:

— Mogła z tego wyniknąć bardzo komiczna historia. Wydawał mi się pan podejrzany i z tego względu postanowiłem pana obserwować. A więc pan jest również naszym człowiekiem?

— Tak, mój panie, jestem dyplomowanym kapitanem, Anatolem Dietrichem, przyjechałem z Petersburga, aby obserwować szpiegów, kręcących się po Warszawie. A teraz proszę mi wybaczyć, jestem bardzo zajęty...

Grigoriew stuknął po wojskowemu obcasami i opuścił pokój „pana Dietricha”.

— Jakim łamany rosyjskim językiem mówi ten dyplomowany

kapitan... — pomyślał Grigoriew, wychodząc.

Podejrzenie nie opuściło go całkowicie, mimo, że czerwony papier, który znalazł w paszporcie „pana Dietricha” wyraźnie mówił: że „Anatol Dietrich, kapitan dyplomowany semionowskiego pułku, został wydelegowany do Warszawy w ważnych sprawach służbowych”. Na dokumencie figurował podpis pułkownika Jabłonowskiego.

Jednakże Grigoriew w dalszym ciągu miał wątpliwości. Zdawało mu się, że dokument ten jest sfałszowany. Tego rodzaju rzeczy nie należały przecież do rzadkości. Grigoriew opuścił hotel i zatrzymał się po przeciwległej stronie ulicy. Jeśli to nie jest dyplomowany kapitan Anatol Dietrich — pomyślał agent, a tylko jakiś podejrzany osobnik, to w obawie przed aresztowaniem go postara się stąd wymknąć.

Grigoriew stał na czatach ponad godzinę. Z hotelu wychodzili różni ludzie, między innymi również pewien wysoki tegi mężczyzna o czarnych bokobrodach, ale stary Dietrich nie pokazał się.

— A więc wszystko jest w porządku — pomyślał Grigoriew, zamierzając już odejść, w tej samej chwili ujrzał portiera, który wybiegł z hotelu i rozglądał się na wszystkie strony.

Grigoriew zbliżył się do niego i zapytał:

— Co się stało? Kogo pan szu-

— Doskonale się składa, że pana spotkałem — odparł portier — W jakieś dwadzieścia minut po pańskim odejściu był telefon do „pana Dietricha”. Służący udał się do jego pokoju, aby go wezwać do telefonu i stwierdził ze zdumieniem, że pokój był pusty. Przeszukaliśmy cały hotel, ale nie znaleźliśmy go, a przy tym nie zauważyłem, aby wychodził...

— Ja też nie... przerwał Grigoriew portierowi, obrzucając go spojrzeniem pełnym zdumienia — no, niech pan dalej opowiada.

— Nic już nie mam do dodania, nie wiem gdzie się podział ten Dietrich. Siedzę przecież ciągle przy wyjściu i widzę kto wchodzi lub wychodzi z hotelu, jego zaś nie dostrzegłem. Jeśli nawet uciekł, to w jaki sposób, którydy?

— Czy zauważył pan pewnego wysokiego tegiego jegomościa o czarnych bokobrodach? — przypomniał sobie nagle agent.

— Tak, zauważyłem go.

— Czy zauważył pan kiedy on wchodził do hotelu?

— Czy widziałem? Zaraz... zaraz... tak, ma pan rację. Nie widziałem, aby taki jegomość wchodził do hotelu.

Grigoriew klasnął w dłonie.

— Jeśli tak, to sprawa jest jasna: jegomość o czarnych bokobrodach i pan Dietrich to jedna i ta sama osoba. Ale jegomość ten nie tylko pana oszukał, ale również i mnie — dodał Grigoriew z oburzeniem — musi to być niebylejak ptaszek. Związał mi spod rękę! Teraz należy przeprowadzić rewizję w jego pokoju — zawołał Grigoriew. — Może tam natkniemy się na jakiś ślad.

Grigoriew natychmiast zatelefonował do „brygady szpiegowskiej”, przy żandarmerii i opowiedział o swej przygodzie. Wkrótce do hotelu przybyło kilku żandarmerii z oficerem na czele i przeprowadziło rewizję w pokoju,

który zajmował „pan Dietrich”. W pokoju nie znaleziono nic podejrzanego. „Pan Dietrich” widocznie wszystko włożył do walizki, którą zabrał ze sobą. Żandarmi znaleźli tylko małą kartkę, na której było napisane złym językiem rosyjskim:

„Proszę zameldować pułkownikowi Jabłonowskiemu, że niepokoiście mnie. Anatol Dietrich”.

Żandarmi kilka razy przeczytali kartkę, dziwiąc się jej treści. Czy to był żart? Czy ten Dietrich kpi jeszcze z nich? A może nie były to wcale drwiny? Jeśli jednak był w kontakcie z pułkownikiem Jabłonowskim, dlaczego w taki tajemniczy sposób ulotnił się, czego się obawiał?

Również i w „brygadzie szpiegowskiej” mocno się dziwiono tej tajemniczej sprawie i w końcu naczelnik brygady, pułkownik żandarmerii Lieskow, zatelefono-

wał do pułkownika Jabłonowskiego:

— Czy to sztab generalny? Prosiłbym pana pułkownika Jabłonowskiego... Panie pułkowniku? Tu mówi pułkownik Lieskow z żandarmerii, hasło „Minin i Pożarski”. Czy jest panu znany niejaki Anatol Dietrich? Chciałbym wiedzieć czy to pański człowiek, ponieważ jegomość ten jest wpłany w tajemniczą historię.

— Co się stało z tym Dietrichem? — zapytał zaniepokojony Jabłonowski.

Lieskow opowiedział mu znany nam już przebieg wypadków.

— Ach, pańscy niezdarni żandarmi! — zawołał Jabłonowski — Zawsze są tam, gdzie ich nie potrzeba... zawsze mam z nimi to samo.

— Czy pan Dietrich jest urzędową osobą? — zapytał Lieskow.

— Kimś znacznie poważniejszym niż urzędową osobą — denerwował się Jabłonowski — Jest to jeden z naszych najbardziej poważanych mężów zaufania. Znał

duje się on w Warszawie ściśle tajnie i niepokojenie tej osoby, posiadającej dla nas kolosalne znaczenie, może nam przynieść olbrzymie szkody. Ale nie rozumie głupoty pańskiego Grigoriewa. Z chwilą gdy Dietrich wylegitymował się dokumentem wystawionym przez wyższe władze, powinien był się oddalić i nie robić wrzawy w okół jego osoby.

— Wrzawę narobił przecież portier hotelu.

— Wrzawa ta jest właśnie b. niebezpieczna. Musi pan ukarać dyscyplinarnie tego Grigoriewa — takie głupstwa mogą nam przynieść wielkie szkody.

— Dobrze, zastosuję się do pańskiego życzenia, panie pułkowniku — rzekł Lieskow.

Po odczuciu słuchawki Jabłonowski nerwowo zaczął spacerować po swym gabinecie. Rozumiał, że „pan Dietrich” musi być oburzony, ponieważ najdrobniejsza nieuwaga może doprowadzić do zdemaskowania go. Sądził Jabłonowski, że po tym wypadku „pan Dietrich” chyba już opuścił Warszawę. Ale w tym samym momencie gdy Jabłonowski pomyślał o tym, rozległ się dzwonek telefonu.

Jabłonowski przyłożył słuchawkę do ucha i stwierdził, że telefonował właśnie Dietrich.

(Dalszy ciąg jutro!)

Kalendarz dnia

SCDOTA

9

KWIECIEŃ

Marii Kleofasowej, Marclego, Słowiański Dobrosława. Słodka wsch. 4.55, zach. 13.22. Księżyc: wschód 12.21, zach. 2.15.

KRONIKA HISTORYCZNA:

1241 Klęska w bitwie z Tatarami pod Lida, gdzie poległ ks. Henryk Pobojny.

1525 Tzw. schyłek Prus Wsch. W. Mistrz Albrecht zostaje księciem świeckim.

1757 Urodził się W. Bogusławski, ojciec teatru n.

PRZYSŁOWIA LUDOWE: W kwietniu po Grzegorzach lody. Nieśmiałość urodzi.

CIEKAWY WIADOMOŚCI: Do trudniej strawnych potraw należy kaszka pęczonka, którą organizm przyswaja sobie po 6 i pół godzinach.

RADY PRAKTYCZNE: Plamy z czarnego tuszu na bawełnie rafa w glicerynie, następnie w mydłach.

Poradnia życiowa
Rofa Nelsona

Sierżant 2345. Konieczność postać się o separację. Wtedy dopiero czuła się Pani zadowolona i zdrowa a przede wszystkim wolna i zaczęła narażać być sobą. Pani męża nie kocha, jest to raczej lek przed jego brutalnością. Niezależność może Pani uzyskać, przevalczając to bezgraniczne lenistwo i dalej w swoim zawodzie pracować. Tylko pilna praca uleczy Pani chore nerwy. Rodzice Pani bardzo walczą materialnie i dlatego też nie odpowiadają na listy Pani. Z tej strony radzę nie liczyć na pomoc. Kapitał Pani wystarczy a resztę uczyni nieprzeciętny talent i spryt kupiecki. Wyczuwam, że wywalczy Pani niezależność i materialnie będzie się Jej dobrze powodziło.

Łączę rady. Otrzyma Pan wkrótce stałą pensję i skończy się wreszcie ta walka o chleb codzienny. Wiem, postanowił Pan po smutnym doświadczeniu pilnie i uczciwie pracować. Unikać jednak należy towarzystwa złych kolegów, którzy stale namawiali Pana do pijatyki, co też było powodem utraty poprzedniej pensji. Żonę ma Pan szczerze oddaną. W jej towarzystwie powinien Pan spędzać częściej wolne chwile. Wygra Pan na loterii w obecnym ciągnięciu.

Marzycielka. Posiada Pani nieprzeciętną zdolność malarską. Wyczuwam, że stanie się Pani sławną o ile zabierze się Pani energicznie do pracy. Rodzicom nie brak zrozumienia i chętnie uczynią wszystko, by umożliwić Pani dojście do sławy. Na razie o małżeństwie nie myśleć, nie przyniesie Pani upragnionego szczęścia. Ludzie pokroju Pani nie zadawalniają się ciepłym ogniskiem domowym. Pani ma naturę twórczą i musi się wyżyć. Piśmo przyjaciela proszę nadesłać na mój adres Warszawa, ul. Zielna 4/5.

Na małej wokandzie...

Roztrzepaniec
czyli: „Mile życzenia“

A. E.) Na ślubie pana Jakuba Rozentala rojno było i gwaro. Goście spożywali sutą kolację, wznosząc mnogie toasty za zdrowie młodej pary, a gramofon grał bez końca „U sie sia!“, potęgując wesoły nastrój.

Po kolacji odśpiewano chórem tango „Ostatnia niedziela“, dla przypomnienia panu młodemu, że minęła jego ostatnia kawalerska niedziela, po czym przyniesiono stos depeesz, które pan Jakub począł głośno odczytywać:

„Drogiemu Kubie winszuję i zazdroszczę. Ignacy Fajntuchman“.

„Przyjemnego hupaj-siupaj życzą młodej parze Salomonstwo Szczypiorek“.

„Dziś was dwoje, za rok troje, za dwa czworo, za trzy pięć! Todor Ajzenfor“.

„Szczere współczucie z pańskim nieszczęściem. Bernard Tancman“.

— Ach, nie mogę! — jęknął pan Jakub po odczytaniu ostatniej depeczy. Za taki dowcip ten łobuz musi dostać po mordzie!

600 milionów płacimy rocznie

za surowce i towary, sprowadzane z kolonii

Polska importuje rocznie połowę całego swojego przywozu z zagranicy w surowcach i towarach kolonialnych.

Są to takie surowce i towary, jak: bawełna, wełna, skóry, kora, sezam, sisal, juta, kaczuk, ryż, kawa, herbata, kakao, rudy, miedź, cyna i t. p.

W roku 1937 wartość przywozu do Polski tych surowców i towarów kolonialnych wyniosła olbrzymią sumę przeszło 600 milionów złotych.

Nasz handel światowy niestety obejmuje w głównej mierze kraje Europy, skąd sprowadzamy (rok 1937) aż 64% całego naszego przywozu, a wywozimy aż 80% całego naszego z Polski wywozu.

Do krajów poza europejskich, a więc Ameryki Północnej i Południowej, Azji, Afryki i Australii wraz z Oceanią — wywozimy zaledwie 20% całego naszego wywozu, a sprowadzamy natomiast stamtąd 36% całego naszego przywozu.

Jak z tego widać — musimy zwrócić baczniejszą uwagę na rynki poza europejskie, które stoją przed nami otworem i do których musi dotrzeć tak inicjatywa kupca, jak i przemysłowca polskiego, bardziej energiczni i bardziej bezpośredni.

Kraje poza europejskie i kolonie mogą przyczynić się w poważnym stopniu do rozwoju naszego handlu i wytwórczości. Musimy tylko nawiązać z nimi bliższe stosunki gospodarcze i odpowiednio zapoznać się z nimi.

Przemysłowiec i kupiec polski oraz statki pod polską banderą powinny utrzymywać bezpośrednią łączność gospodarczą odległych rynków świata z Polską.

Surowiec potrzebny nam dla

fabryk i warsztatów pracy w Polsce powinien w 100% przychodzić do Polski bezpośrednio a nie po przez w rzeczywistości obce pośrednictwo.

Opanowanie tej dziedziny wymaga wiele pracy przez długie dziesiątki lat, pracy podjętej przez miliony już, a nie tysiące Polaków. Musimy tylko zrozumieć istotę tych korzyści, jakie nam daje ekspansja zamorska i kolonie. Temu celowi służą zorganizowane przez Ligę Morską i Kol. t. zw. „dni kolonialne“.

W kazamatach na Łubiance

Więźniowie polityczni przechodzą nieludzkie męczarnie w więzieniach G. P. U.

Pewien angielski dziennikarz zdołał przeprowadzić wywiad z byłym komisarzem sowieckim na temat stosunków panujących w słynnym więzieniu moskiewskim, na Łubiance.

Komisarz ten przez wiele miesięcy przebywał w tym więzieniu, w którym na więźniach wyusza się wszelkiego rodzaju zeznania, jakie są potrzebne GPU do prowadzenia procesów.

Były komisarz, którego rodzina przebywa jeszcze w Sowietach, w ciągu wielu lat piastował wysokie stanowisko. Był osobistym przyjacielem Bucharina, Rykova, Rosenholca, jak i innych dyktatorów sowieckich, którzy zostali skazani w ostatnim procesie.

„Zostałem aresztowany — opowiada komisarz — pod zarzutem uprawiania szpiegostwa i działalności antystalinowskiej. Gdy komisarz lokalnego oddziału GPU wezwał mnie do siebie, nie przeczuwałem nic złego. Do piero tam zakomunikowano mi, o co jestem oskarżony i z miejsca odwieziono do więzienia na Łubiance, gdzie umieszczono mnie w pojedynczej celi.

Cela była bardzo wąska i miała około 2 metrów wysokości. Jaskrawe światło paliło się w ciągu wielu miesięcy dniem i nocą. Małutkie okienko celi było zasłonięte stalową blachą, która nie dopuszczała z zewnątrz ani jednego promienia światła. Ponieważ w celi było zawsze to samo światło, nie wiedziałem, czy jest noc, czy dzień.

Pod okienkiem znajdowała się tabliczka z napisem w języku rosyjskim, francuskim i angielskim: „Odsunięcie blachy jest karane natychmiastowym rozstrzelaniem“.

„Próbowałem zasnąć na twardej pryczy, zakrywając twarz płaszczem, aby nie raziło mnie jaskrawe światło. W tej chwili do celi wszedł żołnierz potrząsnął mnie za ramię i oświadczył:

— Tutaj nie wolno spać!

W więzieniu na Łubiance panuje śmiertelna cisza. Słyszę tylko od czasu do czasu jakieś krzyki i własne szepkanie. Głośne zachowywanie się jest tutaj surowo karane. Panuje

wieczny spokój taki, jak na cmentarzu.

Pewnego dnia, gdy prowadzono mnie na przesłuchanie, ujrzałem na korytarzu młodzieńca, którego wlokło trzech żołnierzy. Młodzieniec krzyknął. Żołnierze zaczęli go wówczas okładać pięściami po twarzy, otworzyli mu usta i wpakowali knobel.

— Tutaj nie wolno krzyczeć — oświadczyli mu.

8 miesięcy spędziłem w więzieniu na Łubiance. Podczas tego czasu przesłuchano mnie

około 45 razy i niektóre z tych przesłuchań trwały od 6 do 7 godzin. Następnie przeniesiono mnie do więzienia Butyrki. Tam znajdowało się około 2500 więźniów. Zostałem umieszczony w celi, w której znajdowało się 167 osób. Jeszcze z czasów mego urzędowania wiedziałem, że w moskiewskich więzieniach GPU przebywa około 120.000 osób.

We wszystkich więzieniach i obozach koncentracyjnych, znajdujących się na terenie Rosji, przebywa ponad milion ludzi.

LISY dłużoterminowe sąłaty

telefon 342-24

Dobrowolny wygnaniec
chce na bezludnej wyspie oddać się
wspomnieniom o zmarłej żonie

W ciągu wielu miesięcy pełnomocnicy maharadży prowincji Batsar, położonej w środkowych Indiach, Rai Kumara, wędrowali po świecie celem nabycia wyspy dla swego władcy. Miała to być wyspa pozbawiona barwnej roślinności tropikalnej, smutny skrawek zie-

mi, bezludny i jednostajny, na którym mógłby żyć dobrowolny wygnaniec. Wygnaćcem tym miał być 32-letni maharadza. Jest to człowiek pogrążony w wielkim smutku, który pragnie resztki swego życia spędzić w samotności.

Jakie powody skłoniły księcia, przyzwyczajonego do luksusu i wystawnego życia do tego kroku? Są to niezwykle powody. W roku 1936 książę udał się ze swą piękną małżonką do Londynu. Tu księżna dostała zapalenia ślepej кишки i zmarła zaraz po operacji. Rai Kumar był niepokieszony. Życie straciło dlań nagle wszelki urok.

Jeszcze przez rok maharadza sprawował rząd w swej prowincji. Nie mógł jednak zapomnieć żony i postanowił opuścić na zawsze ojczyznę i zamieszkać na jakiejś bezludnej wyspie, gdzie będzie sam ze wspomnieniem żony i gdzie nikt nie będzie mu przeszkadzał o niej rozmyślać.

Jego pełnomocnicy w ciągu kilku miesięcy szukali dla niego odpowiedniej wyspy. Misja ich nie była łatwa, albowiem wyspy wchodzące w rachubę były zbyt duże, lub zbyt kosztowne, aby mogła ją nabyć pojedyncza osoba. W końcu jednak misja ich zakończyła się powodzeniem. Znaleźli w pobliżu kanału angielskiego wyspę Swena, która należała do jakiegoś irlandzkiego obywatela. W tych dniach pertraktacje dobiegły końca. Podpisano kontrakt i w najbliższej przyszłości Rai Kumar uda się do swej nowej posiadłości.

Niezrównana książka z przepisami Dra A. Oetkera p. t. „Dobra gospodyni piecze sama“ jest do nabycia we wszystkich sklepach kolonialnych i księgarniach. Cena obniżona 30 groszy.

nasz się o dodatkach skutkach ich działania zaleceć mogą i swym znajomym Sposób użycia na opakowaniu GASECKIEGO (z kogutkiem) sprzedają apteki i sklepy apteczne

Nigdy nie jest zapóźno

mysleć o zdrowiu. Nierpisz na chorobę nerek, pęcherza, wątroby, kamieni żółciowych, złej przemiany materii, na bóle artretyczne czy na dągryczne, wszędzie brzucha odbijanie się lub skłonności do obstrukcji. — Pamiętaj, że nigdy nie będzie zapóźno, o ile używać będziesz ziół moczopędnych „DIUREL“, które zapobiegają nagromadzeniu się kwasu moczowego i innych szkodliwych dla zdrowia substancji, zatrzymujących się w organizmie. — Dziś jeszcze kup pudełeczko ziół „DIUREL“, a gdy przekro-

Francja wyludnia się

Francuski narodowy związek walki z wyludnieniem kraju publikował ostatnie dane statystyczne, z których wynika, że za 50 lat, a więc w roku 1988, Francja będzie posiadała o 12 milionów mniej mieszkańców niż obecnie, zaskakający spadek urodzeń i wzrastająca śmiertelność będzie się rozwijać w tym tempie, co w ostatnich latach.

Obliczono dokładnie, że jeśli nie poleży się kresu obecnemu stanowi rzeczy, to do roku 1945 ludność Francji będzie się zmniejszała o 126.000 osób rocznie, do roku 1960 o 299.000 rocznie, a do roku 1988 o 429.000 z tego wynika, że za 50 lat Francja będzie liczyła zamiast obecnych 40 milionów mieszkańców, tylko 23 milionów.

Narodowy związek do walki z wyludnieniem Francji postanowił zorganizować wielką akcję propagandową, aby wykozać bezdziejnym małżeństwom, co za obywateli spoczywa na nich

Walka ryb na śmierć i życie

Wytworna publiczność z zapartym oddechem śledzi przebieg „zawodów”

Dziś wieczorem — walczą „Schmelling”, który dotychczas pokonał 13 przeciwników z „Dempsey'em” — szampionem, świeżo przybyłym ze Syjamu. Niech pan łaskawie nie opuści tej niezwykle ciekawej walki. Zakłady są przyjmowane.

Laik z powątpiewaniem potrząśnie głową, gdy otrzyma takie zaproszenie; ale w tajemniczo zwolennik najmłodszego „sportu” Anglii wie, że „Schmelling” jak i „Dempsey” — to ryby syjamskie tresowane do walki.

Nowy ten rodzaj rozrywki, który szybko przyjął się w Lon-

względem państwa, oraz podjąć walkę o zniesienie modnego systemu jednego dziecka i zastąpienie go systemem wielu dzieci.

dynie, przybył do Anglii z Ameryki, gdzie już od dawna walki ryb budzą wielkie zainteresowanie. Ojczyzną tej rozrywki jest Syjam, gdzie małe rybki długości 10 centymetrów, specjalnie się tresuje i przygotowuje do walki. Obecnie Syjam eksportuje te rybki do Ameryki i Anglii. Rybki prowadzą z sobą zaciętą walkę na śmierć i życie. Walka kończy się dopiero wówczas, gdy jedna z rybek zostaje całkowicie zmasakrowana przez przeciwniczkę.

Walki ryb odbywają się zazwyczaj w nocnych klubach Londynu. Organizatorzy zawodów płacą za silnego zapasnika rybiego do 40 złotych. Za „Schmellinga” — istnieje zwyczaj nadawania rybkom nazwisk znanych bokserów — zapłacono co najmniej 200 zł., ponieważ jest bardzo popularny

wśród zwolenników rybich walk i jego występy ściągają tłumy widzów.

Jak się odbywają te niesmaczne zawody? Widzowie zbierają się wokół basenu, napełnionego wodą, w którym znajdują się obaj zawodnicy, oddzieleni od siebie ścianką. Tropikalne rybki są pomalowane na psiro, aby można było łatwo odróżnić od siebie. Temperatura wody jest dokładnie ustalona, musi ona być taka sama, co w basenach Syjamu, gdzie przebywają te ryby. Przed rozpoczęciem zawodów przyjmują się zakłady jak podczas zawodów bokserskich. Następnie rozlega się przeciągły dzwonek, ścianka w basenie zostaje usunięta i jednocześnie zapala się reflektor, który oświetla arenę obu ryb i podnieca je.

Rybki z błyskawiczną szyb-

kością rzucają się na siebie i rozpoczyna się walka na śmierć i życie. Gdy siły przeciwników są równe, walka może trwać kilka godzin. Jeśli jednak jeden z ryb uda się silnie ugryźć przeciwnika, lub ogłuszyć go uderzeniem płetwy — walka trwa tylko kilka minut. Zraniona ryba do ostatniego tchu broni się, rozpaczliwie i ze zdumiewającą odwagą.

W końcu pada ona martwa, gong melduje koniec walki. Na tychmiast wypłaca się zakłady i zaraz rozpoczyna się druga walka. — „Farr” występuje przeciw „Luisowi” i wytworna publiczność znów z zapartym tchem śledzi następną walkę.

Szczury ostrzegają

We wszystkich większych miastach władze prowadzą zaciętą walkę ze szczurami i walczą dając zadawające wyniki. W miasteczku Coriman w stanie Montana, gdzie znajduje się kilka kopalni węgla, sprawa przedstawia się zupełnie inaczej. Tam nie podejmuje się żadnych kroków przeciw szczurom. Dyrekcja kopalni nie tylko że nie polecają górnikom jeść szczury, a zalecają jeszcze, aby się nimi opiekowano.

Dlaczego dyrekcja kopalni odnosi się w tak delikatny sposób do szczurów? Ma to swój szczególnie bardzo ważny powód. Wskutek piaszczystych zwałów ziemi, obsunięcie się ziemi w kopalniach nie należy do rzadkości. Podczas długich obserwacji stwierdzono, że po obsunięciu się ziemi nie można było na miejscu wypadku znaleźć zabitych lub rannych szczurów. Sprawa tą zajęło się bliżej i ustalono, że szczury są wyposażone w niesamowity wprost zmysł jasnowidzenia i na pewien czas przed obsypaniem się ziemi, chmury szczurów uciekają z zagrożonego miejsca. Masowa ucieczka szczurów jest dla górników sygnałem, że wkrótce nastąpi obsunięcie się ziemi i górnicy porzucają pracę. I teki górników uniknęli dzięki szczurom śmierci lub ciężkich obrażeń cielesnych, ponieważ zaraz po ich ucieczce następowo obsunęło się ziemi.

Użeni wyjaśniają zmysł przy widywania katastrofy u szczurów tym, że są one bardziej wrażliwe na ruchy i wyczuwają, że szybciej niż ludzie.

CZYTAJCIE „NOWEGO SPORTOWCA” CENA 10 GR

Co się dzieje w ciągu jednej godziny

W ciągu godziny 4 burze szaleją nad globem ziemskim, w ciągu godziny 7000 samochodów opuszcza fabryki, 750000 gazet opuszcza drukarnie, 1200 par bierze ślub, 85 par się rozwodzi. W ciągu godziny na całej kuli ziemskiej przychodzi na świat 5500 dzieci, 4600 ludzi umiera, 17 zostaje przejechanych przez pojazdy, a 10 za mordowanych. W ciągu godziny poczta załatwia 1200 milionów listów i pocztówek. W ciągu godziny nalepia na różnego rodzaju przesyłki pocztowe znaczki wartości 120 milionów złotych. W ciągu godziny ludzie konsumują pół miliona litrów piwa, oraz 5 milionów filiżanek kawy.

Pełna tabela loterii

Tredia klasa — Pierwszy dzień ciagnienia

I i II ciagnienie GŁÓWNE WYGRANE

Stala dzienna wygrana zł. 5.000 pada na nr. 3.977
Zł. 15.000 na nr. 8.498
Zł. 10.000 na nr. 17.274 93.977 114.265 144.930 149.36
Zł. 5.000 na nr. 3.179 7.011 51.627 65.022 102.5
Zł. 2.000 na nr. 1.4319 32.796 39.182 62.593 70.177 65.480 14.445
Zł. 1.000 na nr. 20.074 21.461 23.442 49.963 62.582 79.222 80.630 138.538 158.562
Zł. 500 na nr. 79 5.009 27.773 30.543 48.824 54.740 62.725 62.478 84.370 92.738 100.724 123.950 127.645 134.813 137.222 15.225 156.647
Zł. 250 na nr. 319 12.427 40.827 110.54 12.500 13.011 15.074 17.918 24.791 25.794 26.769 29.132 30.425 33.160 33.957 36.048 38.583 39.460 39.649 39.838 38.832 43.722 47.576 48.062 48.944 51.024 54.480 55.531 57.177 57.553 58.764 60.633 65.014 66.163 66.570 67.555 67.722 70.936 72.465 73.578 73.539 94.556 94.574 95.727 96.742 101.664 105.417 108.919 109.245 110.755 113.400 114.551 113.128 116.156 116.903 116.170 118.024 118.376 118.553 121.183 124.015 126.955 130.646 132.271 133.443 135.066 136.069 137.195 140.303 141.401 142.377 145.553 150.128 150.925 151.986 152.147 152.666 154.138 157.545 158.359 159.683

Wygrane po zł 125

246 630 55 976 1400 754 2254 494 700 970 2023 129 378 87 979 4040 625 56 928 9580 423 716 6468 809 7009 38 61 115 96 21 720 475 832 8170 542 9083 530 608 85 77
10370 619 710 14 977 11032 335 33 655 64 13193 970 14063 234 655 849 926 15065 120 545 630 60 819 15751 975 17003 850 38255 973 19129 245 350 680 719 56 803 922
27055 123 276 66 220 30 43 21328 69 155 22108 449 574 666 232 677 778 24020 77 242 675 732 50 25048 354 90 465 864 382 85 551 430 834 901 51 27253 354 4 653 710 842 75 945 28079 263 675 845 29584 418 597 704
30010 78 54 664 811 67 31002 840 424 640 31 47 825 942 69 32496 735 817 32190 271 407 24707 839 35772 36398 124 18 27 31 4149 72 831 956
30025 700 41412 42353 43127 333 927 4019 65 45591 42235 735 835 961 47013 165 73 42401 733 81 803 41 998 49223 51 655 840 971
50603 51030 440 546 52212 43 53028 86 599 335 555 679 7134 903 36 53 54031 111 55230 85 391 440 56 584 57100 810 800 52.011 99099 3427 875 977
60553 54 152 358 822 87 945 61394 805 62129 333 637 814 535 63117 868 55 914 61730 403 523 63166 559 654 667 63732 57 819 61114 230 797 921 99 69351 649 903 37 30611 18 517 24 68 736 813 72043 73501 414 751 843 945 74387 447 946 75232 793 893
75007 245 353 661 776 862 81 952 77462 740 922 59 78174 521 675 821 75032 125 74 81 63 663 865
75115 63 571 927 81042 137 92 280 433 60 171 87 82434 69 700 837 83257 537 647 8007 420 658 852 932 85477 86103 92 207 75 861 73 87045 633 740 86045 788 851 83945 928
91855 77 91742 92001 278 325 501 52 778 945 93182 94690 95123 238 740 934 9993 244 472 573 870 87 97079 65 63 565 975 88131 216 611 846 958 71 99589 613 775 951
100006 750 233 300 452 554 639 997 100029 217 79 890 926 102022 216 956 602 42 103145 535 63 83 85 846 104053 273 513 711 813 105939 106042 78 512 709 107073 105215 72 576 678 753 105123 70 480
10372 111037 707 112125 113253 697 778 100000 137 209 71 341 584 557 935 115405 100000 923 426 601 938 117039 65 362 630 580 513 75 116070 709 40 119510 746 483
120006 146 573 761 121076 483 562 933 120035 120089 907 72 931 124545 508 72 722 125042 220 514 72 126059 352 656 894 998 127542 627 847 906 128618 825 967 129033
130077 131133 60 335 533 835 132121 60 254 350 414 13 639 783 632 582 133592 457 71 724 134022 157 943 135158 254 525 136051 112 77 203 137126 138263 68 956 139030 217 61 430 808 976
140001 71 191 309 590 818 141219 558 141217 252 433 535 143501 917 144300 522 77 145012 403 525 647 725 40 145701 147034 135 559 521 46 565 146013 336 579 98 433 900 149123 200 998
150220 22 604 46 905 48 151010

III ciagnienie Wygrane po zł 125

4107 5057 270 329 847 6968 7555 963 8532 9700 95
11250 763 12223 445 610 13090 194 432 14293 783 15257 410 553 741 17224 903 15075 15046 189
20147 21507 22168 363 806 84 23619 71 24656 25023 27163 659 720 811 28299 29136 287 710
30063 70 31077 180 94 356 34185 35246 33932 37654 794 38008 312 465 590 721 39414
40079 679 41043 517 42295 43771 44167 45174 472 875 46175 479 47440 48250 530 62 48035 252
50021 879 51803 900 52365 659 53084 119 750 55679 917 56419 604 58020 232 948 593 59383 533 637
60272 61621 813 923 62151 381 624 63007 712 955 64322 619 65649 66467 547 858 901 68029 69400
70387 7040 85 72500 73564 891 925 74038 124 37 526 75924 76176 77796 78491 903 54 79506 603 814
80053 913 51 81543 701 932 83599 84879 86111 87118 610 876 88421 35 89351
90373 91719 854 92329 658 876 93337 54 552 94773 95308 640 923 96332 453 989 95317 24 725 99033
100283 101834 102100 268 85 838 904 104343 352 923 91 105455 791 862 106195 108115 899 431 883
11041 121601 113577 428 526 617 114271 624 115272 116103 775 800 11735 691 118328 119688
120175 632 938 74 90 121313 122227 319 579 124108 998 125321 126458 906 127338 701 849 958 128653
130223 131497 123268 136216 29 137137 472 138240 389 544
140322 141183 142001 210 564 143211 744 144317 776 146605 931 147402 611 775 148037 577 732
150578 151070 154357 155244 157023 217 395 8 159152 632 159448

Wygrane po zł 62.50

403 36 561 960 1373 2219 404 6 721 3125 229 489 727 825 71 4140 5386 638 732 6243 7397 807 910 8328 724 64 893 961 9024 19 10457 533 825 11543 12733 813 13374 464 648 762 918 87 14492 526 639 734 825 89 15818 95 34451 613 15764 18346 580 19033 555 653 731 910
20287 553 903 21346 479 992 22576 962 23007 8 230 453 718 921 24102 89 721 25185 797 26315 923 28536 667 755 29127 95 894 960
30374 31553 931 32014 473 561 33318 34047 227 463 515 632 766 35095 653 797 867 35301 37308 13 455 90 540 38038 221 762 763 30128 235 334
40404 62 560 716 41555 642 41103 239 691 41520 652 913 45700 49530 818
50373 518 776 51364 700 58 52395 953 54553 313 429 616 871 11 55769 619 56259 532 782 57910 537 869 94 58095 367 760 977 59933 50
60616 457 73 675 61051 487 796 67716 63454 527 64113 20 366 726 65881 90 66078 307 10 73 67250 910 24 65483 897 69068 377
70265 303 71637 67 716 82 72493 659 839 73223 307 855 71 76311 610 41 8 733 62 77043 78337 763 977 79135 377 535 48 652 50 780 992
80056 399 623 34 895 82393 418 720 801 3 35 65 83162 84572 965 85333 501 85065 901 811 87136 201 654 963 88239 399 414 901 89033 92 101 674 98
90166 615 91814 77 912 14 92580 866 93269 619 94236 95393 820 96777 97397 98358 37 915 99304 95 483 584 838 53 100258 328 403 101340 577 955 102793 103532 503 832 907 104957 105755 107117 350 108051 171 299 322 109097 230 921 4 857 922
11038 385 422 586 91 742 861 11465 553 606 94 112210 57 996 113166 656 918 114022 241 980 115355 556 117070 402 942 98 118747 119272 852 900 75
120270 504 56 894 121278 622 964 122194 123037 160 483 726 33 71 917 124179 739 127059 136 70 659 783 128131 821 129407 546 672 711 82 885
130513 25 58 654 977 131265 638 66 984 132291 471 623 40 133160 352 435 924 134139 212 305 81 479 569 607 976 135015 614 743 864 137716 138434 968 139486
140795 141490 561 717 46 142587 143044 490 689 144285 323 503 25 56 145024 858 146822 147190 356 467 503 915 143248 144220 402 563 839 41
150007 75 99 837 910 151157 313 152930 153096 452 916 154397 704 51 155207 324 521 57 805 156009 323 676 353 158800 159219 93 510 878

IV ciagnienie GŁÓWNE WYGRANE

Stala dzienna wygrana zł 20000 na nr 107733
Zł 75000 na nr 1526
Zł 50000 na nr 74001
Zł 15000 na nr 82081
Zł 10000 na nr. 14007 50180 100336 155747
Zł 5000 na nr. 41740 89148 91444 116716 124631 131024 158156

Z. KAMINSKA

dziewczyna do wszystkiego

niezwykłe dzieje pięknej dziewczyny
na wielkomicjskim bruku

Nieprzecietnej urody dziewczyna, Frania Snopkówna, córka małego wędziaka, poszła do miasta „do obowiązków”. Już w pierwszych miesiącach napotkała nieuczciwego człowieka, który ją haniebnie wyzyskał. Ciężkie, omal nie tragicznie zakończone przeżycia były skutkiem tej nieuczciwości męskiej. Przetrwiała je Frania a synka nieznanego nawet z imienia i nazwiska oca umieściła w zakładzie im. ks. Boduana, sama zaś dostała się na służbę do zamożnego pana Arcińskiego.

W majątku Arcińskiego, Lidku na Pomorzu, nastąpiło dla Frani inne życie: przestała być dziewczyną, do wszystkiego. Zakończyła się w niej pan Arciński, ale ta miłość spowodowała do Lidka jego syna, obawiającego się utraty schedy po ojcu. Młody pan Zygmunt zachowywał się brutalnie tak, że ojciec przy nim sprowadził reagenta do domu, zapowiedział wydziedziczenie go i kazał mu się wynosić.

W przeddzień wyjazdu pana Zygmunta w pałacu wybuchł pożar. Ogień powstał tak nagle i tajemniczo, że pan Arciński nie zdolał się uratować.

Jako podejrzany o podpalenie został aresztowany Zygmunt Arciński, bo jemu tylko mogło zależeć na zemście na ojcu.

Po dokonaniu badań przez władze śledcze, doczesne szczątki pana Arcińskiego zostały wyprowadzone z kaplicy do poćiągu, gdyż rodzina postanowiła pochować go w grobie rodzinnym w Warszawie. Wyprowadzenie zwłok zgromadziło liczną ludność miasteczka, a wzięła w nim udział również przybyła z Lidka służba.

Już się szykowało do wyprowadzenia, kiedy zajechał samochód i przyjechała pani Arcińska... z panem Zygmuntem!

Oczom swoim nie wierzyła.

Tak samo pani Kaczkowska patrzyła na młodą go pana Arcińskiego, jakby w ślup soli zamienioną.

A kiedy oprzytomniała ze zdumienia, zaczęła uragać:

— Puścili takiego zbrodniarza! Chyba, że tylko na pogrzeb, żeby w nim skrucę wzbudzić! Bo nie uwierzę, by mieli wypuścić go całkiem za zamordowanie człowieka, własnego ojca! Albo... nie ma sprawiedliwości na tym świecie! Tylko może być dla biednych, a bogatym idzie na rękę.

— E, co też pani opowiada? Może on właśnie wcale nie jest winien. Bo ja pani powiedziałam, że to chyba nie on to zrobił. Bałby się!

Pani Kaczkowska mruczała i mruczała. Nie mogła jej przekonać.

Odprowadziliśmy ciało aż na sam dworzec, gdzie trumna była włożona do wagonu towarowego, ale w zieleni. Były i wieńce. Na jednym była wstęga z wielkim napisem: „NAJUKOCHANSZEMU MĘŻOWI OD ZROZPACZONEJ ŻONY”. Był też wieńiec od dzieciaków z okolicy. I jeszcze jakieś dwa, na których wstążek nie można było odczytać bo się pozawijały.

Ludzie żalowali pana Arcińskiego. To było widać. Nie znali go tu przecież długo, a sama widziałam, jak parę kobiet ze służby płakało i siąkało nosami ze wzruszenia.

Cóż dopiero mówić o nas trojgu? Straciliśmy opiekuna i dobroczyńcę!

Wróciliśmy tym samym wozem do Lidka. Pani Arcińska przyjechała tam pierwsza samochodem, który jej pożyczili sąsiedzi.

Dowiedzieliśmy się, że jasnie pani z mieszkania sądu wydaje zarządzenia, że ma jeszcze tego samego dnia odjechać pociągiem pośpiesznym do Warszawy, bo zaraz odbędzie się w Warszawie pogrzeb.

Kaczkowska aż dostała wypieków, żeby się dowiedzieć, co wreszcie z nią będzie. Ja się przyznam, że niczego dobrego się nie spodziewałam. Niechby przynajmniej dali parę groszy, żebym miała na przeżycie, póki nie znajdzie innej służby, czy jakieś roboty. Spodziewałam się, że jeszcze przy robotach polnych znajdzie się coś dla mnie. Było już co prawda po żniwach, ale jak to w lecie na wsi, jest zawsze do czego rękę przyłożyć.

Nie mogłam już usiedzieć przed domem na folwarku, poszłam do parku i powiedziałam Kaczkowskiej, gdzie jestem, gdyby mnie szukali.

Siadłam na ławce i zapatrzyłam się na stare drzewa, na ptaki. Człowiek chciał koniecznie odwrócić od siebie smutne myśli, zająć uwagę byle głupstwem, żeby nareszcie przestać kołować koło śmierci pana Arcińskiego, koło pana Sterczyńskiego, pana Zygmunta i pani Arcińskiej.

Upatrzyłam sobie jakiegoś piaszka, który kręcił się nisko między gałęziami, iskał sobie piórka, lebek przekrzykiwał, skrzydełkami trzepotał. Zazdrościłam temu piaszkowi. Co takiemu stworzeniu po trzeba? Rozposzrze skrzydełka i po prostu, dokąd chce. A człowiek musi mieć pieniądze na bilet i nawet nie bardzo ma dokąd jechać! Wiedziałam o tym, że pan Arciński dopomógł ojcu, ale choć tęskniłam do swoich, jakoś dziwnie odpychało mnie od domu. Byłam przecież bardzo odmienną od tego czasu, kiedy wyjechałam z naszej wsi!

Wydawało mi się, że już mi tam nie będzie dobrze. Małą tylko chciałam zobaczyć i ojca. Ale czułam, że w domu długo nie wysiedzę.

Pragnęłam być jak najdalej od wszystkich ludzi znanych, pragnęłam znaleźć się pomiędzy zupełnie obcymi, by mi nic nie przypominali z tego, co się działo ze mną.

Jeden tylko Rysio łączył mnie z dawnym życiem. I o nim wiele myślałam. Mówiłam sobie w duchu:

„Będziesz musiał, syneczku, znów zostać wśród sierot! Już cię chyba stąd nigdy nie zabiorę do siebie, nigdy chyba nie będziemy razem! Takie może przekleństwo wisi nad twoją i moją głową!”

Ale co to człowiek może wiedzieć?!

Taką zamysloną smutnie zastała mnie pani Kaczkowska. Widziałam, że jest bardzo przygnębiona. Przysiadła się ciężko koło mnie.

— No, to się już wszystko skończyło! — szepnęła cichym głosem. — Jeszcze miałam nadzieję, że mnie tu w Lidku zostawi na komornym, że uszanuje mój wiek... Bogać tam!... Owszem zapłaciła wszystko co do grosza. I kazała się wynosić precz! Na moje stare lata!... Nawet żałuję, że ją prociłam. Nie trzeba było człowiekowi się upakować... Ale stara jestem, gdzie się ja teraz podzięję? Gdzie znajdę dach nad głową? Ano cóż?... Pojadę do rodziny do Pruszkowa. Może mnie tam przysięgną do siebie, chociaż u nich ciasno i bieda... Tak się to skończyło, skończyło!...

Żal mi było pani Kaczkowskiej. Tak to bywa z ludźmi, kiedy idą na służbę. Dopóki młody, to jeszcze dobry, a na starość — wynosi się i już!

Nie miałam dla niej słów pocieszenia, bo i jakie? Siedziałyśmy w milczeniu i każda snuła swoje smutne myśli, kiedy z daleka usłyszałam wołanie: — Panno Franiu! Panno Franiu!

Wołała mnie dziewczyna z folwarku.

— Jasnie pani chce się rozmówić z panną Franią.

Poszłam z bijącym sercem. Wyrzucałam sobie, że mnie tu jeszcze zastała. Trzeba było właściwie wynosić się zaraz po pańskim pogrzebie dokąd nogi poniosą i nie narażać się jeszcze na wymyślania. Dopiero sobie wtedy uświadomiłam, że głupio zrobiłam, siedząc dalej w Lidku.

Stało się.

— Ostatecznie nic mi nie zrobi! Każe się wynosić jak pani Kaczkowskiej, to sobie pójdę. Tylko gdzie spędzić noc najbliższą?

Przypomniała mi się Warszawa, jak błądziłam na ulicy z takim samym zmierzwiem. Nawet jeszcze gorszym!

Pan Bóg opiekuje się każdym stworzeniem — pocieszałam się, — to i mnie zginać nie pozwoli!

— Gdzie jest pani? — spytała dziewczyna, która poszła ze mną.

— W mieszkaniu sądu. Porządki robi. Lidek będzie sprzedany, chociaż pan sądcia chciał wydzierżawić. Jasnie pani nie chce, bo mówi, że za dużo kłopotu. A dobrze za niego dają. Kupi pan Zawadzowski z Gnieźnika. Bogaty pan. Pałacu pewnie nie będzie odbudowywał, bo sam ma jeszcze piękniejszy w swoim majątku.

Opowiadała mi obszernie o tym panu Zawadzowskim, ale co mnie to obchodziło?

Czekałam na dworze przed domem sądu, kiedy mnie pani Arcińska wezwie, bo szła do niej służba po kolei.

Chwalili ją nawet. Kucharz szczególnie:

— Uczciwa kobieta — mówił. — Niezwykłe krzywdy nie chce. Przez pamięć męża jeszcze człowiekowi coś dorzuciła! Zaczyna osoba!

— No — myślałam sobie, — może ją tak śmierć męża odmieniła!...

Ludzie się porozchodzili. Parę osób szykowało się od razu na kolej. To byli ci, co ich pan Arciński przywoził z Warszawy. Kucharz wyjeżdżał, jedyna dziewczyna, lokajczyk, stangret. Inni wynosili się do miasteczka na razie, żeby sobie zacząć szukać innej służby. Tak się to wszystko rozpręgało.

Od kucharza dowiedziałam się, że Mikołaj też wyjeżdża do Warszawy, że dośłał w zapisie według dawnego testamentu pana, kilka tysięcy złotych, które mu wypłaca, jak pan Zawadzowski wypłaci za Lidek.

„Przynajmniej temu starowinie nie dzieje się krzywda” — pomyślałam z ulgą.

Zostałam sama na ławeczce niedaleko domu sądu, kiedy wyszła wreszcie pani Arcińska i pan Zygmunt.

— Już trzeba jechać na pociąg! — powiedziała pani Arcińska.

— Mam jeszcze godzinę czasu — odpowiedział pan Zygmunt. — Konie zaraz podjadą. Już mówiłam z sądcą. Zły jest na ciebie.

Pani Arcińska wzruszyła ramionami. Stała twarzą do mnie, ale jakby mnie nie widziała.

Chce mi na pewno dokuczyć! — domyślałam się. — Ale mnie już wszystko jedno! Nie potrzebuję tu tylko siedzieć. O noclegu trzeba raczej pomyśleć!

Nareszcie dojrzała mnie.

— Ty tu czego jeszcze wysiadasz? — spytała się mnie z odległości paru kroków.

Podniosłam się powoli.

— Przecież jasnie pani kazała dziewczynie mnie zawołać.

— Owszem... Przypominam sobie.

Zbliżyła się do mnie i przyglądała mi się przez zmrużone powieki.

— Mam cię choć nawet zabrać do Warszawy na pokojówkę... — mówiła wolno, jakby słowa przez zęby cedziła. — Wyglądasz wcale dobrze... Tym bardziej, że... mój mąż obdarzał cię wielką przychylnością... Tego ci nigdy nie zapomnę!.. A tym bardziej o tym będę pamiętała, jeśli cię będę miała pod ręką.

— Oho — pomyślałam, — ona coś za słodko do mnie mówi. W tym musi się kryć jakaś nieprzyjemność dla mnie.

— Za służbę bardzo dziękuję! — powiedziałam. — Ale przez ostatnie miesiące nie dostawałam zupełnie pensji i chciałam prosić jasnie panią o zapłatę.

Roześmiała się.

— Nie dostawałaś pensji? A za co miałaś dostawać? Służyłaś w pałacu? Nic o tym nie wiem. Zda się, że nic nie robiłaś!... Za co więc należy ci się pensja?

Zaczerwieniłam się mocno.

— Za przyjemności ja nie płacę! — dodała głośniej i oczy jej połyskiwały mocniej, jakby się w niej coś zapalało. — Ty dziecko ordynarne! Wkradłaś się do naszego domu, jak prawdziwa złodziejka! Najpierw okradłaś mnie z najcenniejszych pamiątek, a po tym ukradłaś mi serce męża!

Pan Zygmunt zaczął ją uspakajać.

— Nie warto już o tym wszystkim mówić! — powiedział.

— Zginić w więzieniu powinna! — wołała jeszcze zapalczywiej.

Odsunęłam się od niej. Po co miałam słuchać tych niesłusznych, krzywdzących obelg?

Na szczęście zajął powóz. Pan Zygmunt wziął ją pod rękę. Poszła nareszcie, jeszcze pokrzykując na mnie. Nie słuchałam już tego wszystkiego.

Znów byłam samotna na świecie, jak ten koleś, bez dachu nad głową, bez grosza, w rozpaczy, co będzie z moim Rysiem, z daleka od niego i od rodziny.

Wydawało mi się, że do kogo tylko się zwrócę, każdy odwróci się do mnie plecami i będzie na mnie wykrzykiwał tak, jak pani Arcińska, że każdy będzie patrzył na mnie z pogardą.

Za co?

Czy zrobiłam coś złego? Czy skrzywdziłam kogo? Sama byłam skrzywdzona, kiedy broniłam przed panem Sterczyńskim jej bransoletki i pierścionki, ona sama skrzywdziła swego męża, który dopiero przy mnie czuł się dobrze i zdrowo.

Choć było już ciemno, choć bałam się czerniejących zgłiszcz pałacu, uciekłam do parku, siadłam na ławeczce i płakałam gorzko nad swoją dołą. Nie widziałam przed sobą już.

A jednak to już przyszło i nawet nie sądziłam, że może ponieść mnie tak daleko i tak niewygodnymi drogami...

(Dalszy ciąg jutro)

Prozек od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FRBR.
KOWALSKINA
stosuje się również
PRZY PRZEZIĘBIENIU
GRYPY I KATARZE

ZĄDAMY KOLONII DLA POLSKI

Jutro wielka manifestacja w Kielcach

Jutro w niedzielę dnia 10 kwietnia na Placu Wolności w Kielcach odbędzie się wielkie zgromadzenie ludności m. Kielc które zmanifestuje prawa Polski do kolonii.

Naród Polski daje wyraz swym najistotniejszym potrzebom w sprawach gospodarczych. Mocarstwowa Polska musi mieć kolonie, bo bez kolonii, bez zyciodajnego źródła energii gospo-

darczyj Naród Wielki nie będzie kresilił historycznej karty potężnego rozwoju.

Pokolenie bohaterów niepodległościowych wywaleczyło

krwią pod wodzą Wielkiego Marszałka Wolną Polskę. Obecne pokolenie musi gruntować to dzieło poprzez budowę potęgi politycznej, gospodarczej,

kulturalnej i militarnej Państwa. Naród Polski musi się zdecydować — albo będzie wielkim i potężnym lub też będzie się staczał po linii po-

chyłej w dół, wysługując się innym narodom.

Najpoważniejszym zagadnieniem są sprawy gospodarcze. One są fundamentem potęgi każdego państwa. Polska aby mogła rozwijać się gospodarczo musi mieć kolonie. Zbiorewa woła Narodu Polskiego musi prowadzić nasze państwo poprzez zdobycie kolonii, poprzez potężny rozwój gospodarczy do mocarnej siły do przodującego stanowiska wśród narodów świata.

Naród Polski duży i silny, zbiorową wolą decydowania staje dziś w karnych szeregach do walki o potęgę i bogactwo swej Ojczyzny.

Marszu dumnych i silnych synów Polski nie zdoła załamać żadna siła!

Kina kieleckie:

Czwartak W cztery oczy

Palace: Romeo o Julia

Casino: Bohater naszych czasów

WF.iPW. Buziaczek

B A R i RESTAURACJA BRISTOL

Kielce, Sienkiewicza 21 tel. 12-19

Zaprasza dziś na specjalne dania barowe

Maczanka z polędwiczka	50 gr.
Zrazy po nelsonsku	50 "
Cynadry z kaszą czarna	40 "
Kiełbasa firmowa	40 gr.
Bigos staropolski	30 gr.
Fasola po bretońsku	40 "

Ceny niezmiennione od 1935 r.

Z żałobnej karty

S. p. Adolf Lachowicki-Czechowicz

W Warszawie zmarł po dłuższej chorobie ś. p. Adolf Lachowicki-Czechowicz b. prezes Sądu Okręgowego w Kielcach.

Zmarły cieszył się opinią jednego z najzdolniejszych sędziów i położył wielkie zasługi na polu polskiego sądownictwa, w najtrudniejszych dla tego sądownictwa czasach.

S. p. prezes Adolf Lachowicki-Czechowicz znany był dobrze społeczeństwu kieleckiemu ze swej niespożytej pracy na niwie społecznej, której poświęcił cały wolny czas od zajęć służbowych. Zmarły był człowiekiem niezmiernie pracowitym i skromnym.

W uznaniu zasług, jakie

położył dla kraju udekorowany był wieloma odznakami, a ostatnio złotym Krzyżem Zasługi.

Pośrednią przyczyną śmierci tego tak szlachetnego, o kryształowym sercu człowieka, była śmierć jego żony. Śmierć ta złamała moralnie ś. p. prezesa Czechowicza i wpędziła Go w stan groźnej choroby, której

już nie poddał.

Spółceństwo kieleckie z wielkim smutkiem przyjęło wiadomość o zgonie ogólnie szanowanego i lubianego prezesa.

S. p. Adolf Lachowicki-Czechowicz znalazł swój odpoczynek po ciężkiej pracy swego pracowitego żywota. Niechaj ziemia lekka mu będzie.

Pogrzeb tragicznie zmarłego

W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych ze szpitala św. Aleksandra w Kielcach, odbył się pogrzeb ś. śp. Jerzego Cieszew-

skiego, ofiary tragicznego zajścia w restauracji.

W pogrzebie wzięła udział rodzina zmarłego oraz liczny orszak znajomych.

Sprostowanie

W naszym sprawozdaniu o przebiegu tragicznego zajścia w gabinecie restauracyjnym w dn. 6 bm. zakradły się pewne nieścisłości.

Ofiarą zajścia był komisarz ziemski ziemski z Olkusa Cieszewski, a nie Ciślewski, jak mylnie wydrukowano.

S. p. Jerzy Cieszewski siedział w restauracji w towarzy-

stwie przygodnych znajomych, a nie jak omyłkowo podaliśmy urzędników miejscowego urzędu ziemskiego.

Nieścisłości te powstałe z pośpiechu obecnie prostujemy.

Firma chrześcijańska

W. BŁASZCZYK

Kielce, ul. Pierackiego 12

Poleca w wielkim wyborze kapelusze i czapki, oraz najlepsze kapelusze kraj. firmy chrześc. K. Goeperta

Kupon „K. Expressu Codziennego”

upoważnia do otrzymania w kasie kina „Palace” w Kielcach biletu w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca

Numer akt Km. 836/38.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Proszowicach Romuald Jodko mający kancelarię w Proszowicach, ul. Piłsudskiego 19, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 5 maja 1938 roku o godz. 11-ej w Nadzowie, gm. Pałecznicza odbędzie się l-sza licytacja ruchomości, należących do spadkobierców Władysława Jungowskiego składających się z 3-ch krów maści czarnej z białym, mających lat 7—8, oszacowanych na 600 zł. razem.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 6 kwietnia 1938 r.

Rozwój Spółdzielni Krawców

Odbyło się Walne Zebranie członków spółdzielni „Wytwórnia Krawców Chrześcijańskich, Spółdz. z ogranicz. w Kielcach, która rozpoczęła działalność dnia 10 marca 1935 r.

Trzyletni okres egzystencji tej placówki, wykazał celowość inicjatywy kiel. Izby Rzemieślniczej, która ją powołała do życia. Spółdziel-

nia liczy obecnie 12 członków, z których każdy zadeklarował 19 udziałów po zł. 50 każdy i zatrudnia 9 członków i 42 nieczłonków łącznie w Kielcach i w oddziale w Skarżysku Kamiennej.

Wartość produkcji spółdzielni w r. 1938 wynosiła 188.322 zł. wartość zaś

sprzedanych przez nią towarów 33.350 zł.

Z ważniejszych zamówień wykonywanych w r. ub. sąsługują na uwagę następujące: 180 mundurów i 140 płaszczy dla podoficerów w Kielcach, 16 mundurów dla Urz. Skarb. w Kielcach, 120 mundurów dla państw. Fabryki Amunicji w Skarżysku Kamiennej i t. p.

Kupon ulgowy „K. Expressu Codz.”

okazicielowi kasa wyda bilet ulgowy w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca w „CZWARTAKU”.

Odbiorniki sieciowe i grzejniki elektryczne, żelazka, imbryki, kucharki, grzałki do rurek, poduszki i inne

do nabycia na dogodnych warunkach

w Radomskim T-wie ELEKTRYCZNYM

Spółka Akc. w Radomiu ulica Traugutta Nr 53

Wyrób szczotek i pędzli

J. OKRAJEWSKI
Kielce, ul. Sienkiewicza 30

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie szrotkarstwa wchodzące do użytku domowego, fabrycznego i technicznego, po cenach bardzo przystępnych

Posiadam na składzie: walizki, teczki, sznury, zabawki, linoleum, chodniki, wycieraczki i t. p.

Prenumerata miesięczna „Kieleckiego Expressu Codziennego” łącznie z odosowaniem do domu lub przesyłką pocztową w całym kraju 2 zł. 50 gr.

Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetry w 1 szpalcie w tekście 40 gr., za tekstem 30 gr. Ogłoszenia drobne 10 gr. za słowo. Ogłoszenia matrymonialne w dziale „drobnych” 20 gr. za słowo. Komunikaty i wzmianki 1 zł. od wiersza. omunikatów bezpłatnych nieumieszczają się. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.